

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm XXII. Ea te.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

Ea te.

PARAPHRASIS.

Innocentius III. mandauerat Episcopo Turritano, vt à Iudice Carolitano iuramentum fidelitatis Ecclesiæ Romanæ præstandum acciperet, sed Iudex ille recusauit eâ præensione, quòd iam antè Pisano Archiepiscopo, saluo Apostolicæ Sedis honore, tale Iuramentum præstitisset. Ad hoc respondet Innoc. onus non remitti, sed magis augeri, si alicui improvidè solvatur, quòd alij præstandum esset; quare cum cõstet Iudicem ad fidelitatem Pontifici & Romanæ Sedi præstandam obligari, hinc sequitur, iuramentum, quòd Pisano Archiepiscopo editum fuit, pro illicito censendum esse, si censeatur contrarium esse iuramento, quòd Sedi Apostolicæ præstari debet, atque idè illo priore illicito nil obstante, licitum, imò debitum Sedi Apostolicæ iuramentum edendum fore. Sin autem contrarium illud iuramentum huic non sit, tum iterum Iudex subterfugere non potest, quòd minus præstet.

SUMMARIUM.

1. Soluens alteri quod tibi debet, non liberatur sed obligationem suam auget.
2. Nisi coactus soluat Tyranno, vel Pralato intruso.
3. Iuramentum illicitum est, imò irritum etiam, quod cedit in præiudicium seu iniuriam alterius.
4. Probatio non excusat id, quod indebitè fit.

NOtandum I. Qui solvit alteri id, quòd tibi debet, is non liberatur, imò obligatio eius aggravatur, quia iterum solvere tibi cogitur.

Ex quo colligitur, quòd prædo si prædam iniustam cum focio dividat, obligationem suam augeat, quia partem, quam focio dedit, in defectum eiusdem, id est, si focius non restituat, ipsemet, qui abstulit, ex suo restituere cogitur, ita *gl. hic, verb. quod alij.*

Excipiendum est, nisi debitor à Tyranno, vel Pralato intruso per vim & metum gravem, cogatur, vt ipsi solvat, quòd Reip. aut Ecclesiæ debetur, tunc ita solvens liberatus censetur, sicut docet *Bart. in tr. de Tyrann. n. 23. Abbas hic, n. 1.* idque propter æquitatem meritò receptum est, ne alioquin innocens bis solvere cogatur.

His adde quòd *gl. cit.* notat, & habetur in *l. Falsus. 43. ff. de furtis*, quòd falsus creditor, seu qui se simulat creditorem, debitum accipiendo, furtum committat, si pecunia, vel alia res mobilis sit, quæ ei solvitur.

Not. II. Iuramentum illicitum est, imò irritum etiam, si cedit in præiudicium, seu iniuriam alterius, ita dictum est supra *c. Venientes* & sumitur *ex hoc cap.* cum enim tribunal eius Iudicis nomine feudi obligatum esset sedi Apostolicæ, idè Iudex cum in officium assumptus fuit, fidelitatem Romano Pontifici iurare debebat, & consequenter si alteri, videlicet Archiepiscopo iuramentum edidisset, quòd Iuri sedis Apostolicæ repugnaret, illud illicitum fuisset, & non observandum.

Not. III. Protestatio non excusat id quòd indebitè fit, censetur enim contraria factò *c. Sollicitudine 54. de appell. gl. in Clement. Gratia. verb. Renuntiare, de rescriptis.* Vt si quis per ignominiam alterum mentiri dicat, saluo honore eius, quòd exemplum dat hîc *Alex. de Nauo. n. 5.*

CAPITVLVM XXIII.

Quinta vallis.

PARAPHRASIS.

Filiæ Quintavallis aliis mulieribus contumeliâ irrogârunt, ea propter ipse iurauit, quòd pro satisfactione offensarum, earum mandato parere vellet, tum ipsæ sub debiti iuramento hoc illi iniunxerunt mandatum: Vt si eius filiæ aut vxor verbum contumeliosum in ipsas dixerint, filias quidem exheredare deberet, vxorem verò à se remove. Super hoc consultus Innoc. III. Respondit, iuramentum Quintavallis